

Asettamis päätös

2.5.2022

VN/11019/2022
VN/11019/2022-PLM-12

Työryhmän asettaminen; Kiinteistöomistuksen valvontaa koskevan lainsäädännön kehittäminen

Asettaminen

Puolustusministeriö perustaa poikkihallinnollisen työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida kiinteistöomistuksen valvontaa koskevaa lainsäädäntöä ja valmistella ehdotus sääntelyn uudistamiseksi.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 2.5. – 20.10.2022.

Tausta

Hallitusohjelmaan 2015 – 2019 oli kirjattuna tavoite uusien maankäyttöä ja suunnittelua sekä ulkomaiden kiinteistökauppoja säätelevät lait. Lakikokonaisuus hyväksyttiin 29.3.2019 ja se tuli voimaan 1.1.2020. Kokonaisuus tarjoaa viranomaisille kokonaan uusia keinoja valvoa kiinteistöomistusta Suomessa.

Säädöskokonaisuudessa on kolme puolustusministeriön toimivaltaan vaikuttavaa pääelementtiä. Ensimmäinen on EU- ja ETA-alueen ulkopuolisten kiinteistöomistajien lupavelvollisuus kiinteistöjen hankintaan Suomessa pl. Ahvenanmaan maakunta. Toinen elementti on valtion etuistolaki, joka koskee Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kohteiden läheisyydessä olevia kiinteistöjä. Jos kiinteistö rajoittuu tai on maanpuolustuksen tai rajavalvonnan kannalta tärkeän kohteen välittömässä läheisyydessä, niin valtio voi tulla kauppaan ostajan sijaan. Kolmas elementti on uusi lunastuslaki kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi. Valtio pystyy lunastamaan kiinteistön, jos valtio haluaa kiinteistön esimerkiksi suoja-alueeksi tai haluaa sen hallintaansa kansallisen turvallisuuden parantamiseksi.

Puolustusvaliokunta totesi lausunnossaan (valiokunnan mietintö PuVM 6/2018 vp HE 253/2018 vp) lakikokonaisuutta koskevasta hallituksen esityksestä, että uuden sääntelyn toimivuutta on kokonaisuutena syytä arvioida kahden vuoden kuluessa lakiehdotusten voimaan tulosta. Puolustusvaliokunta esitti, että puolustusministeriö antaa asiasta selvityksen puolustusvaliokunnalle vuoden 2021 loppuun mennessä. Selvityksessä tuli keskittyä lain toimivuuteen eri näkökulmista ja tuoda esille myös mahdollisia muutostarpeita.

Selvitys jätettiin 14.12.2021. Selvityksessä todettiin lain parantaneen merkittävästi viranomaisten tilannekuvaa EU/ETA-alueen ulkopuolisesta kiinteistöomistuksesta sekä luoneen mahdollisuudet puuttua Suomen turvallisuuden vaarantavaan kiinteistöomistukseen. Selvityksessä tuotiin myös esiin lakikokonaisuuden kehittämistarpeet, jotka soveltamisaikana on tunnistettu. Puolustusvaliokunta jätti selvityksestä lausuntonsa 16.2.2022 ja siinä annettiin vahva tuki hallituksen esityksen valmistelun käynnistämiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Tavoitteet

Lakikokonaisuutta säädettäessä todettiin, että sääntelyn haasteena on järjestelmän aukottomuus ja mahdollisiin aukkoihin tulee puuttua välittömästi Suomen kansallisten etujen ja turvallisuuden turvaamiseksi. Lakikokonaisuuden kehittämisellä pyritään vahvistamaan lain toimivuutta sekä vastaamaan vielä paremmin niihin tavoitteisiin, joita lakikokonaisuudelle on asetettu ja ennakoimaan tulevaisuuden lainsäädännöllisiä tarpeita.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella hallituksen esitys tunnistetuista lainsäädännöllisistä kehittämistarpeista koskien lakia eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019) ja lakia valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla (469/2019).

Hankkeen aikataulu

Hanke valmistellaan kokonaisuudessaan ajalla 2.5. – 20.10.2022.

Organisointi

Työryhmään nimetään käsiteltävien asioiden kannalta keskeiset virkamiehet. Työryhmä voi kuulla tarvittaessa asiantuntijoita. Työryhmä kokoontuu säännönmukaisesti asioiden sitä vaatiessa. Ministeriöiden johto ja viranomaisten korkeimmat virkamiehet voivat osallistua kokouksiin, mikäli se yhteistyöryhmässä katsotaan tarpeelliseksi.

Puheenjohtaja:

Lainsäädäntöneuvos Jenni Herrala, puolustusministeriö

Varapuheenjohtaja:

Yksikön johtaja Sara Kajander, puolustusministeriö

Vastuuvalmistelija:

Hallitussihteeri Joonas Lapinlampi, puolustusministeriö

Jäsenet:

Neuvotteleva virkamies Anu Sallinen, puolustusministeriö

Lainsäädäntöneuvos Jari Salila, oikeusministeriö

Neuvotteleva virkamies Juha Vehmaskoski, sisäministeriö

Hallitusneuvos Kari Klemm, työ- ja elinkeinoministeriö

Ulkoasiainsihteeri Emilia Mustajärvi, ulkoministeriö

Lainsäädäntöneuvos Jarmo Huotari, valtiovarainministeriö

Juristi Taru Mellin, Huoltovarmuuskeskus

Ylitarkastaja Lotta Järvinen, keskusrikospoliisi

Maanmittausneuvos Markku Markkula, Maanmittauslaitos

Everstiluutnantti Teemu Hokkanen, pääesikunta

Rakennusinsinööri Juhani Lantto, pääesikunta

Rajavartioliitarkastaja Reijo Lahtinen, Rajavartiolaitos

Lakimies Salla Sofia Vartiainen, Senaatti-kiinteistöt

Erityisasiantuntija Henri Koponen, suojelupoliisi

Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä.

Valtionhallinnon ulkopuoliselle asiantuntijalle voidaan maksaa erillinen palkkio, jonka puolustusministeriö hyväksyy. Mahdolliset kustannukset maksetaan puolustusministeriön toimintamomentilta 27.01.01.02.

Yhteyshenkilö

Lainsäädäntöneuvos Jenni Herrala, jenni.herrala@gov.fi, 0295 140 601, Yksikön johtaja Sara Kajander, sara.kajander@gov.fi, 0295 140 080 ja hallitussihteeri Joonas Lapinlampi, joona.lapinlampi@gov.fi, 0295 140 033.

Toimivalta

Puolustusministeriön työjärjestys 34 §.

Ministeri

Antti Kaikkonen

Kansliapäällikkö

Esa Pulkkinen

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet

Tiedoksi

Oikeusministeriö
Sisäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Pääesikunta
Rajavartiolaitos
Suojelupoliisi
Keskusrikospoliisi
Huoltovarmuuskeskus
Maanmittauslaitos
Senaatti-kiinteistöt

